

„Poznatky z Hodonína máme především v oblasti vzorkování dodávek, skladování a analýz nebo při nasazování třídíčů biomasy,“

uvedl v rozhovoru pro časopis All for Power Ing. Petr Kreissl, ředitel organizační jednotky Teplárny Hodonín, Poříčí a Tisová.

SKUPINA ČEZ

Petr Kreissl

Zaznamenává některá z výroben ČEZ nedostatek biomasy?

Nedostatek biomasy je širším problémem v rámci celé České republiky. Provozy Skupiny ČEZ se problémům spojeným s výpadky dodávek snaží předcházet kombinací dlouhodobých kontraktů s dodavateli, zvyšováním skladovacích kapacit v areálech a jejich lepším využíváním a samozřejmě především diverzifikací portfolia svých dodavatelů. Tento systém fungující poměrně úspěšně již několik let je zárukou, že ke skutečně vážným výpadkům zatím došlo zcela výjimečně.

Z kolika zdrojů bude získávat biomasu například elektrárna v Poříčí?

V případě výroby v Poříčí a při uvažovaném zvyšování objemů spalované biomasy budeme opět uplatňovat výše uvedené postupy, tj. odbírat biomasu od většího počtu menších dodavatelů a vycházet z dlouhodobě uzavíraných kontraktů.

V Poříčí bude kotel č. 7 spalovat biomasu nebo přejde na toto palivo ze 100%?

Od letošního roku Elektrárna Poříčí významně navyšuje podíl spalování biomasy díky přechodu do režimu čistého spalování na fluidním kotli číslo 7. Díky souboru souvisejících opatření se počítá s nárůstem výroby ekologicky čisté elektřiny na 159 000 MWh. V dalších letech je přitom prostor pro další postupné navyšování až na 225 000 MWh. Cílem je tedy 100% spalování biomasy v této části

Pohled na rekonstruovaný kotel na biomasu

elektrárny. V roce 2012 bylo vybudováno nové příjmové místo pro biomasu, včetně třídíče, pásová doprava z příjmového místa, nový zásobník biomasy na kotli FK7 s dávkovacím zařízením, nové zařízení pro odvod ložového popela, což si mimo jiné vyžádalo úpravy spalovací komory kotle.

Předpokládám, že ČEZ disponuje propracovanou metodikou hodnocení kvality biomasy?

Skupina ČEZ má pro svá zařízení spalující biomasu poměrně sofistikovaný systém vyhodnocování kvality. Vzhledem k tomu, že jej považujeme za součást širšího know-how, nerad bych zacházel do podrobností.

Nepoctivost kvete všude. Jakým způsobem se brání nekvalitě v dodávkách (vyšší frakce než by měly být, složení...)

Z dílčích opatření, která jsou součástí práce každého odpovědného producenta elektřiny a tepla z biomasy, bych určitě zmínil nepřetržitou kontrolu kvality dodávek do jednotlivých lokalit, rozbor a analýza příčin v případech, kdy např. v některých obdobích roku dochází k výkyvům v kvalitě, atd. Současně nepřetržitě zkvalitňujeme zázemí v našich lokalitách, kde se biomasa spaluje. Spolehnout se např. můžeme na výstupy laboratoře zaměřené na

přípravu vzorků a analýzy biomasy. Použitá metoda vzorkování a analýz umožní určit výhřevnost spotřebovaného biopaliva se stanovenou přesností. Tato přesná data pak využíváme jako podklad pro fakturaci, výkaznictví elektrárny vyrobené z OZE a tepelnou bilanci elektrárny. V elektrárně Hodonín byl loni zahájen provoz pilotního automatického vzorkovače biomasy na spotřebě.

Které další elektrárny (teplárny), resp. kotle, hodlá v budoucnu ČEZ „předělat“ plně spalování biomasy?

Ve zmíněné lokalitě Hodonín byly od roku 2004 realizovány zásadní investice do zkvalitnění zařízení pro spalování biomasy v celkové výši více než 170 milionů korun. Šlo zejména o nové zásobníky a dopravní linky biomasy do kotle FK2, včetně technologie pro zavážení biomasy na skládce paliva, dopravní linku na peletky z biomasy u kotle FK2, kolové nakladače pro manipulaci s biomasou, novou laboratoř biopaliv a automatický vzorkovač biomasy na spotřebě.

Z dalších lokalit došlo k již zmiňovaným výrazným úpravám na lokalitě Poříčí u Trutnova. Možnosti zvyšování objemu výroby z biomasy jsou i v dalších lokalitách, kde Skupina ČEZ v ČR spaluje biomasu. Podmínkou dalších

investic je odpovídající výše legislativní podpory a současně dostatek suroviny a ceny biomasy v regionu.

Podle nedávného prohlášení Teplárenského sdružení ČR se teplárnám již nevyplatí spalovat biomasu. Prosim o komentář...

Skupina ČEZ dlouhodobě upravuje technologické zázemí svých provozů (zejména Hodonín, Poříčí), aby mohly být navyšovány objemy spalované čisté biomasy na úkor jejího spalování s uhlím. Související legislativu průběžně sledujeme, skokové změny v dosavadní praxi však v nejbližší době nepředpokládáme. Ve střednědobém horizontu samozřejmě nelze vyloučit, že ve vazbě na případné úpravy podmínek bude potřeba naše záměry korigovat.

Kolik tun biomasy využije ČEZ v letošním roce? Bude to více než v roce 2012?

Provozy Skupiny ČEZ v České republice spalující nebo spoluspalující biomasu spotřebovaly v roce 2012 celkově cca 460 tisíc tun biomasy. Předpoklady pro letošní rok se pohybují opět kolem této hranice.

Jaké největší praktické zkušenosti z teplárny v Hodoníně jsou implementovány do dalších elektráren (tepláren) skupiny ČEZ?

Výhodou a cenným know-how provozu v Hodoníně prospěšným pro celou Skupinu ČEZ bylo vyzkoušení a úspěšný provoz při poměrně vysokých spalovaných objemech biomasy. Důležité poznatky putovaly z Hodonína napříč společnostmi také v otázkách vzorkování dodávek biomasy, skladování a analýz biomasy nebo při nasazování třídíčů biomasy. Důležité byly rovněž poznatky vlivu spalování biopaliv na technologii spalovací komory a zadních partií kotle.

Významnými příspěvky pro případnou aplikaci v dalších lokalitách jsou bezesporu nasazení automatického vzorkovače biomasy na spotřebě, který může být podkladem např. pro návrh úprav norem, metodik a postupů pro vzorkování tuhých biopaliv.

Spolupracuje v současné době ČEZ s akademickou sférou na nějaké problematice, která se týká biomasy?

Kooperace s vědeckou obcí je poměrně častá a dobře fungující. Také v současnosti jsou na základě této spolupráce v běhu některé zajímavé projekty, mj. i v oblasti biomasy. Významným interním řešitelem ve vědecké oblasti je také vlastní skupina věnující se projektům výzkumu a vývoje. Ta v rámci tematické oblasti výzkumu a vývoje ČEZ „Alternativní paliva – biomasa a odpady“ řešila případ automatického vzorkovače biomasy na spotřebě a jeho úspěšného zavedení do provozu v Hodoníně. Vývoj a realizaci vzorkovače, který byl financován v rámci programu výzkumu a vývoj, zajišťovala firma Orgrez Brno. Cílem investiční akce byl vývoj a dodávka funkčního prototypu automatického vzorkovače různých druhů biopaliv na spotřebě, včetně technologie na úpravu vzorku pro zpracování v laboratoři.

Teplárna v Hodoníně se nachází téměř v centru města

Skladování biomasy. Vzadu výstavba protihlukových zdí

V designu je uvažováno i s budoucím rozšířením pro vzorkování tuhých alternativních paliv (TAP). Vzorkovač má současně atest obchodního měřidla. Aktuálně jsme například průmyslovým partnerem projektu centra kompetence Biomasa pro energetiku.

Kolik elektrárny a teplárny ČEZ využívají do svých kotlů na biomasu i rychlerostoucí dřeviny? Resp. je ČEZ aktivní ve směru pěstování rychlerostoucích dřevin?

Původ menší část biomasy využívané v provozech Skupiny ČEZ v ČR lze skutečně hledat v této kategorii. Objemově i významem však jde o zanedbatelnou položku. Co se týče vlastního pěstování, Skupina ČEZ není v této oblasti aktivní.

Má ČEZ nějaký metodický předpis, že do výroben nelze dodat biomasu z větší vzdálenosti než cca 50 km? Nebo je hlavním kritériem cena a je jedno, zda se biomasa dováží z velké vzdálenosti...?

Každá výrobní lokalita působnosti Skupiny ČEZ v ČR, která se zabývá spalováním nebo spoluspalováním biomasy vychází především z výrobní znalosti regionu, struktury dodavatelů a jejich možností. Samozřejmě platí, že délka svozové

vzdálenosti ovlivňuje celkovou cenu biomasy. Z toho vycházejí naši dodavatelé. Obecně platí, že naprostá většina dodavatelů našich provozů nevozí biomasu z větší vzdálenosti než 50 km.

Kromě českých elektráren se biomasa úspěšně spoluspaluje také v polských elektrárnách Skawina a ELCHO, která patří do Skupiny ČEZ. Jsou provozy v Polsku v něčem jiné než v Česku, nějaká specifika? Třeba jiný typ biomasy v Polsku?

Podobně jako české provozy, také polské elektrárny v roce 2012 pokračovaly v investicích do zařízení na zvýšení objemu spalované biomasy. Co se týče spalované biomasy, jedná se o podobnou surovinu jako v českých provozech. Elektrárna Skawina pomocí zařízení na přímé vstříkování biomasy do kotlů spálila 146,4 tisíc tun biomasy, což představovalo 22,5 % celkové spotřebovaného paliva, a vyrobila takto 204,8 GWh elektřiny, tj. o 52,4 GWh více než v roce 2011. Elektrárna Elektrownia Chorzow získala v roce 2012 povolení na spalování biomasy až do 45% podílu na celkové spotřebě paliv. Spálila celkem 192 tis. tun biomasy, čímž pokryla 28,6 % své celkové spotřeby paliv, a vyrobila takto 304 GWh elektřiny, tj. o 150 GWh více oproti roku 2011.

(čes)